

NC-955/A Seat No. _____
Third Year B. A. Examination
April / May – 2003
Geography : Paper-VIII-A
[Elements of Economic Geography]

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે અને સરખા ગુણ ધરાવે છે.
(૨) જરૂર હોય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો.
(૩) પરીક્ષાર્થીઓ કોતરેલી નકશાકૃતિનો ઉપયોગ કરી શકશે.

૧ આર્થિક ભૂગોળની વ્યાખ્યા આપો અને તેના અભ્યાસ માટેના વિવિધ અભિગમો સમજાવો.

અથવા

૧ આર્થિક પ્રવૃત્તિઓની અસમાનતાઓ - ભૂપૃષ્ઠ, આબોહવા અને જમીનની વિવિધતાને કારણે છે. - ચર્ચા કરો.

૨ દેશના આર્થિક વિકાસનો આધાર વાહનવ્યવહારના માળખા પર છે. સમજાવો.

અથવા

૨ મૂડીનો અર્થ અને પ્રકારો સમજાવો તથા ઉત્પાદનના પરિબળ તરીકે મૂડીનું મહત્ત્વ ચર્ચો.

૩ આર્થિક પ્રવૃત્તિની વ્યાખ્યા આપો. તેનું વર્ગીકરણ આપો. કોઈ પણ પ્રદેશના આર્થિક વિકાસમાં આર્થિક પ્રવૃત્તિઓનું મહત્ત્વ સમજાવો.

અથવા

૩ લોખંડ અને પોલાદ ઉદ્યોગના સ્થાનિકરણ માટેનાં પરિબળોની ચર્ચા કરો અને વિશ્વમાં તેનું વિતરણ આપો.

૪ સઘન ખેતીની ખાસિયતો વિગતવાર વર્ણવો અને વિશ્વમાં તેનું વિતરણ આપો.

અથવા

૪ વસ્તી-ગીચતા અને વિતરણ પર અસર કરતાં પરિબળો જણાવો અને વિશ્વમાં ઓછી વસ્તી ધરાવતા દેશો-પ્રદેશોની સમીક્ષા કરો. આવા પ્રદેશોની વસ્તીની મુખ્ય સમસ્યાઓ જણાવો.

- ५ टूंक नोंध लभो : (गमे ते भे)
- (अ) पाठपलाठन - तृतीयक आर्थिक प्रवृत्ति तरीके
- (ब) विश्वनां मुख्य मत्स्य क्षेत्रो
- (क) मानवश्रम : उत्पादनना परिभण तरीके
- (ड) व्यापारी पशुपालन.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) **All** questions are **compulsory** and carry **equal** marks.
- (2) Draw neat diagram wherever these are **necessary**.
- (3) Candidates are allowed to use the map stencils.

- 1** Define economic geography and explain various approaches to its study. **14**

OR

- 1** Difference in economic activities are because of the variations of relief, climate and soil. Discuss. **14**

- 2** Various transport systems are the basis of nations economic development. Explain. **14**

OR

- 2** Explain the meaning and types of capital and discuss the importance of capital as a factor of production. **14**

- 3** Define economic activity. Give its classification. Explain importance of economic activities in the economic development of any region. **14**

OR

- 3** Discuss the location factors of iron and steel industry and give its distribution in the world. **14**

4 Describe in detail the characteristics of intensive farming and give its distribution in the world. **14**

OR

4 Mention the factors affecting the density and distribution of population. Explain in detail the regions of scanty population in the world. Mention only the main problems of such regions.. **14**

5 Write short notes : (any **two**) **14**

- (1) Pine-lines as a tertiary activity
 - (2) Main fishing grounds of the world.
 - (3) Labour : as a factor of production
 - (4) Commercial animal husbandry.
-